

داھاتی نهوتی عیراق؛ 2021

13-01-2022

نوسەرەگان

مەحموود بابان

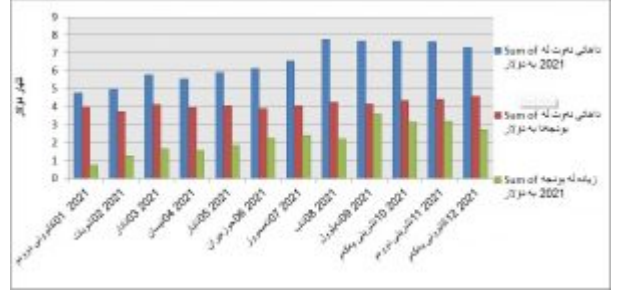
کورتە : بەرزیی نرخى نهوت و مانهوهی لهسەر وو 70 دۆلارهوه له 2021، داھاتی نهوتی عیراقی گهیانده سەر ووی 76 ملیار دۆلار و له داھاتی 2019ی نزیك كردهوه. ئەمەش نزیكەى 27 ملیار دۆلاری زیاتره لهوهی له بودجەى 2021دا هاتوو. لێرهدا ئهوهی جیگهی سەرنجە، بەم داھاتە زۆرهوه جیگهی سەرۆکوهزیران و وهزیری دارایی هۆشدارى له دارمانى ئابووری عیراق دەدات و دەلێت، ناتوانیت له چەند سالی داھاتوودا مووچەى کارمەندان بدات [1]. لێرهدا و بەکورتی بپى داھات و هەناردەى نهوت لهگەل کپيارانى نهوتی عیراق و چاوه‌روانییه‌کان بۆ داھاتی نهوتی هەناردە‌کراوی عیراق له 2022دا دەخریته‌پوو.

نەوتى لە عێراق كۆپو، بەدوايدا كۆرياي باشوور ديت كە رۇژانە 161 ھەزار بەرميل نەوتى كۆپو. دوايىن جاريش كە ئەمريكا سنيەم كۆپارى نەوتى عێراق بووييت لە 2018دا بوو، كە 415 ھەزار بەرميل نەوتى لە عێراق كۆپو.

داھاتی نەوت لەراستیدا و لە بودجەدا

لە بودجەى 2021ى عێراق، نرخى نەوت بە 45 دۆلار بۆ ھەر بەرميلك دانرا، واتە چاوھرواندەكرا داھاتی نەوت عێراق لەسالى رابردوو 48.59 مليار دۆلار بۆت، بەلام داھاتی ئەمسالى نەوتى عێراق 76.54 مليار دۆلار، واتە نزيكەى 27 مليار دۆلار زيادەى ھەبوو، وەكو لە گرافيك 1دا دەردەكەويٲ.

گرافيك 1: داھاتی نەوتى عێراق لە بودجە و لە 2021دا لەگەل زيادەى لە بودجە 2021دا.

بەندەرى بەسرە و توانای ھەناردەکردن

عێراق لە پلانىدا بەسالى داھاتوودا ئاستى بەرھەمھيئانى نەوت زيادبكات، كە ئەمەش پيويستى بەتەواوکردنى ھيلى سنيەمى خەليجى بەسرە ھەيە، كە دەتوانيت، رۇژانە توانای بەندەرەكە بۆ ھەناردنى 700 ھەزار بەرميل نەوتى ديكە زيادبكات. لەكاتيكدا بەرزترين بېرى ھەناردەكرا، 3.18 مليون بەرميل نەوتى رۇژانە بوو، بەلام ئەگەر بەرھەمھيئان زياتر بکړت لەمانگەکانى داھاتوودا، ھيچ گەرەنتيەك نيبە كە بتوانيت بەو توانايەى ئيستاي بەندەرى بەسرە ھەناردەبکړت، چونكە بەرزترين ئاستى ھەناردەکردن لە بەندەرى بەسرەروە لە كانوونى يەكەمى 2018دا بوو، كە 3.627 مليون بەرميل نەوتى رۇژانە بوو، لەكاتيكدا سالى رابردوو لەو بەندەرەو رۇژانە تەنيا 2.91 مليون بەرميل نەوت ھەناردەكرا. كەواتە بەرزکردنەوہى ئاستى بەرھەمھيئان پيويستى بەكەناليكى ديكەى ھەناردەکردن ياخود تەواوکردنى كارەكانى فراوانکردنى بەسرە ھەيە.

كۆتايى

سالى رابردوو لەرووى داھاتى سالىانەوہ نموونەيى بوو، بەتەنيا لەچارەكى چوارەمى ئەوسالەدا داھاتى نەوت 22.65 مليار دۆلار بوو. ئاسۆى سەرەتاکانى ئەمساليش تاوہكو ئيستا بەوشيوہيە كە نرخى نەوت بەرەو بەرزبوونەوہ بروت. نرخى يەك بەرميل نەوتى برينت لە سەرووى 80 دۆلارەوہ مامەلەى پيۆدەكړت.

لەكۆتاييدا، لەوانەيە سالى رابردوو و ئەمسال، نەوت بۆ عێراق داھاتيكي چاوھرواندەكرا و گەرەى ھەبووييت و ھەبيت، بەلام لەسالى داھاتوودا ئەگەر 26 مليارى سالى رابردوو و ئەمساليش (ھيشتا كار بە بودجەى 2021 دەكړت) نەخريتە چوارچيوہيەكەوہ بۆ ھەمەچەشنکردنى سەرچاوہكانى داھات و پيشخستنى پيشەسازى و كەمکردنەوہى كارمەندى كەرتى گشتى، ئەوا لەسالى داھاتوو لەرووى بەكارھيئانى وزوہ گۆرانكاريبەكى گەرە لە جيھان روودەدات و روونە عيراقيش ھەنگاو بەرەو كۆى دەنيٲ!

سەرچاوہكان

[1]

<https://oil.gov.iq/?page=824> [2]

<https://oil.gov.iq/?page=828> [3]